

FEDERA

RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI W ROKU 2025

FEDERA

FUNDACJA NA RZECZ KOBIET I PLANOWANIA RODZINY

RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI W ROKU 2025

Redakcja: Marta Paczkowska

Skład i projekt okładki: Julia Karwan-Jastrzębska

Warszawa, marzec 2026

federa.org.pl

SPIS TREŚCI

ŚWIATŁO W MROKU. PODSUMOWANIE ROKU	6	DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA	11	X Ogólnopolska Studencka Konferencja Seksuologiczna	18
RZECZNICTWO W KRAJU	7	Publikacje edukacyjne i informacyjne	11	III Ogólnopolska Naukowo-Szkoleniowa Konferencja KNS APS „Bezpieczny seks dla każdego”	18
Współpraca instytucjonalna	7	„Poznaj swój cykl. Miesiączka bez tajemnic”	11	Kampania edukacyjna „Immunologia” – Mediaplanet	18
Akademia Rzecznictwa Aborcyjnego	7	„Okres okołomenopauzalny. Gorące tematy, chłodne podejście”	11	CENTRUM ZDROWIA FEDERA	20
Dostęp do leków stosowanych w celu przerwania ciąży	7	„Szczepionka przeciwko wirusowi HPV – inwestycja w zdrowie twoje i twoich bliskich”	11	Oferta i skala działalności	20
Zmiana przepisów dotyczących poronienia	7	Ulotka na temat profilaktyki HIV	11	Zespół medyczny i organizacja pracy	20
Walka o dostęp do aborcji w szpitalach	7	Grupa PONTON i warsztaty edukacyjne	11	Komunikacja i widoczność	21
Start programu kształcenia kadry medycznej	7	Warsztaty WenDo	12	Partnerstwa i współpraca	21
W obronie prokobięcych lekarzy	8	Webinaria	12	Standardy bezpieczeństwa i ochrona danych	21
Nowe narzędzie rzecznicze – raport prawno-medyczny	8	PORADNICTWO I DZIAŁALNOŚĆ POMOCOWA	14	ASTRA NETWORK	22
Wystąpienia publiczne i ekspertyza	8	Telefon Zaufania	14	Kontekst i wyzwania	22
RZECZNICTWO NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ	9	Statystyki	14	Działania rzecznicze i solidarnościowe	22
Konferencja „Równość, Europo!” – polska prezydencja w Radzie UE	9	Poradnictwo online	14	Wpływ na polityki UE i obecność międzynarodowa	22
List otwarty do państw członkowskich UE	9	PROMOCJA I KOMUNIKACJA	16	Produkcja wiedzy	23
International Conference on Family Planning (ICFP), Bogota	9	Czatbotka Maja	16	Rozwój sieci	23
Kampania 28 maja – Międzynarodowy Dzień Działań na rzecz Zdrowia Kobiet	9	Media społecznościowe	16	Governance i rozwój instytucjonalny	23
Wieloletnie Ramy Finansowe UE (Multiannual Financial Framework)	9	Newsletter	17	WIELKA KOALICJA ZA RÓWNOŚCIĄ I WYBOREM	24
Unijna dyrektywa antydyskryminacyjna	9	Współprace	17	SPRAWY WEWNĘTRZNE FUNDACJI	25
Inicjatywa My Voice, My Choice	9	PARTNERSTWA, WSPÓŁPRACE I MATRONATY	18		
CEDAW – List of Issues Prior to Reporting	10	Partnerstwa międzynarodowe	18		
FIGO – oświadczenie w sprawie indukcji asystolii płodu	10	Dołączenie do sieci SexSense	18		
Atlasy Aborcyjny i Antykoncepcyjny	10	Współpraca z AMAZE	18		
		Partnerstwa eksperckie	18		
		Konferencja Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego „Seksuologia 2025”	18		
		Matronaty	18		

ŚWIATŁO W MROKU. PODSUMOWANIE ROKU

Ostatnich dwanaście miesięcy to czas zawirowań na całym świecie. Jesteśmy zmęczone i zmęczeni, mamy dosyć, a rzeczywistość wokół nas coraz częściej wydaje się pograżać w ciemności. Fundamentalisci zyskują posłuch, prawa człowieka są kwestionowane, a świat skręca w coraz bardziej niepokojącym kierunku.

To wszystko prawda.

Ale w minionym roku w tej ciemności było też światło. Rok 2025 był dla FEDERY czasem bliskiej współpracy z osobami, które nie bały się robić tego, co słuszne – bez względu na konsekwencje.

To odwaga pani Anity, która rozpoczęła publiczną dyskusję o opiece aborcyjnej w drugim i trzecim trymestrze ciąży, roztrzaskując tabu i przecierając szlak dla kolejnych kobiet. To dr Jarosław Górnicki, który własnym kosztem bezkompromisowo stanął w obronie swoich pacjentek. To lek. Gizela Jagielska, pokazująca, czym w praktyce jest stawanie po stronie kobiet i wiedzy medycznej. To wreszcie pani Joanna z Krakowa, która kolejny rok wytrwale dochodzi swoich praw i konsekwentnie wytrąca władzy argumenty o „prawidłowym działaniu systemu”.

To prawda, że system nie sprzyja kobietom, a odważnych nadal jest zbyt mało. Właśnie dlatego wzięliśmy sprawy w swoje ręce. We współpracy z ekspertkami i ekspertami z zakresu medycyny, prawa i nauk społecznych rozpoczęliśmy ogólnopolski projekt szkoleniowy dla kadry medycznej. Krok po kroku, warsztat po warsztacie, budujemy kompetencje i podnosimy jakość opieki zdrowotnej w szpitalach w całym kraju – tak, aby prawa pacjentek nie były wyjątkiem, lecz standardem.

W 2025 roku FEDERA działała tam, gdzie zawodził system. Niezmiennie wspierałyśmy, chroniłyśmy, udzielałyśmy odpowiedzi i otaczałyśmy osoby potrzebujące opieką prawną, psychologiczną i medyczną. Przypominałyśmy opinii publicznej, że na zło nie można być obojętnym, a prawa człowieka nie są wyświechtanym frazesem, lecz codziennym doświadczeniem każdej i każdego z nas. Że niezależnie od kryzysów, napięć i politycznych zawirowań każda osoba ma prawo do decydowania o sobie, dostępu do ochrony zdrowia i postawienia się światu, który próbuje ją złamać.

Dziękujemy, że jesteście w tej walce z nami. Wspólnie jesteśmy światłem w mroku – i nie pozwolimy, by ten płomień zgasł.

Zapraszamy do lektury raportu podsumowującego działalność FEDERY w 2025 roku – zapisu odwagi, solidarności i pracy, która realnie zmienia rzeczywistość.

RZECZNICTWO W KRAJU

Mimo trudności politycznych rok 2025 był w FEDERZE czasem intensywnej działalności rzeczniczej. Wynik wyborów prezydenckich ograniczył możliwość działania na poziomie ustawowym, jednak przez cały rok nasz zespół nie zwalniał tempa. Skoncentrowałyśmy swoje działania na zmianie mechanizmów administracyjnych, regulacyjnych i instytucjonalnych, a także wzmocniłyśmy współpracę ze środowiskiem medycznym i przełamałyśmy kolejne tabu, podnosząc w przestrzeni publicznej temat opieki okołaborcyjnej w drugim i trzecim trymestrze ciąży.

Współpraca instytucjonalna

W 2025 roku pogłębiłyśmy współpracę naszej organizacji z instytucjami państwowymi. Dzieliłyśmy się swoją expertyzą m.in. z Ministerstwem Zdrowia podczas prac zespołu ds. zdrowia kobiet. FEDERA brała również udział w spotkaniach ministerialnych grup roboczych oraz utrzymywała stały kontakt z decydentami odpowiedzialnymi za kształtowanie i wdrażanie polityki zdrowotnej. Pozostawałyśmy także w kontakcie z Ministerstwem Sprawiedliwości oraz Ministerstwem Cyfryzacji.

Podczas wszystkich spotkań FEDERA konsekwentnie podkreślała pilną potrzebę zapewnienia skutecznego dostępu do legalnej aborcji, dostosowania praktyk krajowych do międzynarodowych standardów praw człowieka oraz eliminowania bezprawnych barier funkcjonujących w systemie ochrony zdrowia. Zwracałyśmy także uwagę na potrzebę zwiększenia dostępności antykoncepcji, w tym antykoncepcji awaryjnej.

Akademia Rzecznictwa Aborcyjnego

W maju, wraz z Amnesty International i Center for Reproductive Rights, zorganizowałyśmy szkolenie z rzecznictwa aborcyjnego. W wydarzeniu mogła wziąć udział każda osoba, która chciała dowiedzieć się, w jaki sposób rozmawiać z osobami nieprzekonanymi, gdzie szukać odpowiedzi na pytania o aborcję oraz jak budować merytoryczny dialog.

Dostęp do leków stosowanych w celu przerwania ciąży

W 2025 roku zwróciłyśmy uwagę na problem niedostępności substancji stosowanych do przerywania ciąży w polskich szpitalach. Nawiązałyśmy z Ministerstwem Zdrowia

dialog w zakresie rejestracji w Polsce mifepristonu – substancji wpisanej przez Unię Europejską na listę leków podstawowych i rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia jako część protokołu farmakologicznego przerwania ciąży. Działania na rzecz zapewnienia kobietom mieszkającym w Polsce dostępu do opieki na poziomie międzynarodowych standardów będziemy kontynuować w 2026 roku.

Zmiana przepisów dotyczących poronienia

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wprowadziło w 2025 roku zmiany w przepisach dotyczących organizacji pochówku po stracie ciąży – w tym po aborcji. Od sierpnia 2025 roku rodzice nie muszą już podawać płci płodu, aby pobrać zasiłek pogrzebowy czy skorzystać ze skróconego urlopu macierzyńskiego, który przysługuje kobietom po poronieniu i aborcji. To zmiana, o którą nasz zespół rzeczniczy apelował od lat.

Walka o dostęp do aborcji w szpitalach

Jednym z kluczowych obszarów rzecznictwa krajowego była poprawa stosowania obowiązujących w kraju przepisów dotyczących przerywania ciąży. Nieustannie walczyłyśmy o jak najlepszą opiekę dla kobiet szukających pomocy FEDERY. Uważnie monitorowałyśmy także systemowe decyzje o stosowaniu sankcji finansowych wobec placówek bezprawnie odmawiających wykonania legalnej aborcji.

Możemy z dumą powiedzieć, że wszystkie nałożone dotychczas przez Narodowy Fundusz Zdrowia kary wynikały ze spraw udokumentowanych i zgłoszonych stosownym organom przez Zespół Prawny FEDERY.

Start programu kształcenia kadry medycznej

Rok 2025 to także okres bliskiej współpracy z przedstawicielami środowiska medycznego oraz ciałami eksperckimi, w tym z Polskim Towarzystwem Zdrowia Seksualnego i Reprodukcyjnego. We współpracy z partnerami medycznymi Fundacja współorganizowała konferencję „Zdrowie seksualne i reprodukcyjne 2025”, która zgromadziła w Warszawie ekspertki i ekspertów medycznych z całej Polski.

Dwudniowe szkolenie dla lekarzy, pielęgniarek i położnych obejmowało metody świadczenia wysokiej jakości opieki zdrowotnej w obszarze zdrowia reprodukcyjnego. Było to także pierwsze w Polsce wydarzenie zorganizowane przez prokobiece organizacje eksperckie, podczas którego osoby uczestniczące miały możliwość przejścia szkolenia z zakresu stosowania ręcznej aspiracji próżniowej (MVA). Stanowi to istotny krok w kierunku podnoszenia standardów

klinicznych oraz jakości kształcenia medycznego w obszarze opieki aborcyjnej.

Wydarzenie zakończyło się przyjęciem **Deklaracji dla przyszłości zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego** i położyło podwaliny pod szeroko zakrojony projekt szkoleniowy dla kadry medycznej z całej Polski.

W obronie prokobiecych lekarzy

Przez wiele miesięcy nagłaśniałyśmy systemowe i fundamentalistyczne ataki na nielicznych odważnych lekarzy w Polsce. Głośne historie doktora Jarosława Górnickiego, wypisującego recepty na antykoncepcję awaryjną i ukaranego przez Okręgowy Sąd Lekarski, czy lekarki Gizeli Jagielskiej, wykonującej aborcje w szpitalu w Oleśnicy, rozgrzewały opinię publiczną do czerwoności.

FEDERA pozostawała w centrum wydarzeń, na bieżąco informując o rozwoju sytuacji, interweniując w obronie lekarzy w Ministerstwie Zdrowia i Ministerstwie Sprawiedliwości oraz organizując akcje wsparcia dla nielicznych lekarzy, którzy mają odwagę stanąć po stronie swoich pacjentek. Nasze petycje w obronie lek. Jagielskiej i dr. Górnickiego podpisało łącznie kilkadziesiąt tysięcy osób.

Nowe narzędzie rzecznicze – raport prawno-medyczny

We współpracy z Polskim Towarzystwem Zdrowia Seksualnego i Reprodukcyjnego FEDERA opracowała w 2025 roku nową publikację pt. **„Zdrowie i prawa seksualne i reprodukcyjne w Polsce na tle standardów Unii Europejskiej: analiza prawna i przegląd badań”**.

To pierwszy tego rodzaju dokument w kraju, przedstawiający kompleksową analizę prawną uzupełnioną o przegląd badań populacyjnych z zakresu zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego. Publikacja spotkała się z zainteresowaniem środowiska prawnego i została przekazana m.in. Ministerstwu Zdrowia oraz Ministerstwu Sprawiedliwości.

Wystąpienia publiczne i ekspertyza

Członkinie naszego zespołu brały czynny udział w wielu wydarzeniach eksperckich. Uczestniczyłyśmy w panelu podczas konferencji z okazji prezydencji Polski w Radzie UE, gdzie mówiłyśmy o roli ruchów społecznych i zaangażowania obywatelskiego w działaniach na rzecz równości. Podczas Socjalnego Kongresu Kobiet dyskutowałyśmy o wspólnocie interesów ruchów feministycznych i pracowniczych.

Członkini naszego zespołu wygłosiła także wykład podczas wydarzenia organizowanego przez islandzki oddział UN Women na Uniwersytecie w Reykjavíku, podczas którego przedstawiła analizę związków między ruchami fundamentalistycznymi a przymusowym pronatalizmem w kontekście narastającego kryzysu demograficznego.

RZECZNICTWO NA ARENIE MIĘDZY- NARODOWEJ

Rok 2025 był dla FEDERY czasem intensywnej obecności i konsekwentnych działań na forum międzynarodowym. Obok pracy krajowej wzmacniałyśmy presję na państwo polskie poprzez mechanizmy międzynarodowej ochrony praw człowieka oraz aktywnie uczestniczyłyśmy w regionalnych i globalnych inicjatywach na rzecz praw kobiet oraz zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych. Nasze działania koncentrowały się zarówno na wzmacnianiu odpowiedzialności instytucji publicznych za systemowe naruszenia praw człowieka w Polsce, jak i na budowaniu solidarności oraz współpracy z organizacjami i ekspertkami z innych krajów.

Komisja ds. Statusu Kobiet ONZ

Przedstawicielki FEDERY uczestniczyły w 69. sesji Komisji ds. Statusu Kobiet ONZ jako część oficjalnej polskiej delegacji rządowej. Obecność na forum ONZ umożliwiła prowadzenie działań rzeczniczych na rzecz praw seksualnych i reprodukcyjnych oraz włączanie perspektywy organizacji feministycznych do międzynarodowych debat dotyczących równości płci i praw człowieka.

Konferencja „Równość, Europo!” – polska prezydencja w Radzie UE

FEDERA wzięła udział w panelu eksperckim podczas konferencji organizowanej w ramach polskiej prezydencji w Radzie UE. Dyskusja koncentrowała się na roli społeczeństwa obywatelskiego i oddolnych ruchów społecznych w obronie demokracji oraz na przyszłości unijnych strategii na rzecz równości płci i równości osób LGBTIQ w kontekście narastających kryzysów demokratycznych w Europie.

List otwarty do państw członkowskich UE

Wraz z organizacjami partnerskimi FEDERA wystosowała list otwarty do państw członkowskich Unii Europejskiej przed spotkaniem ministrów i ministerek ds. równości. Sygnatariusze wezwali do wykazania się zdecydowanym przywództwem politycznym oraz konsekwentnym zaangażowaniem na rzecz praw kobiet, praw seksualnych i reprodukcyjnych oraz praw osób LGBTIQ w politykach unijnych.

International Conference on Family Planning (ICFP), Bogota

FEDERA, we współpracy z ASTRA Network, uczestniczyła w międzynarodowej konferencji ICFP 2025 poświęconej planowaniu rodziny. Podczas wspólnego panelu przeanalizowano wpływ rosnących ruchów antygenderowych i autorytarnych rządów na zdrowie i prawa seksualne i reprodukcyjne w Europie Środkowo-Wschodniej. Przedstawiono także strategie oporu ruchów feministycznych – od działań prawnych, przez bezpośrednie wsparcie i świadczenie usług, po inicjatywy oparte na społecznościach lokalnych, ze szczególnym uwzględnieniem grup marginalizowanych. Podkreślono znaczenie solidarności międzyregionalnej oraz międzynarodowego wsparcia dla obrończyni praw SRHR działających w coraz bardziej represyjnych warunkach.

Kampania 28 maja – Międzynarodowy Dzień Działania na rzecz Zdrowia Kobiet

FEDERA była partnerką międzynarodowej kampanii z okazji Międzynarodowego Dnia Działania na rzecz Zdrowia Kobiet 28 maja 2025 roku. Kampania pokazała różnorodne formy zaangażowania aktywistek na całym świecie, które poprzez mobilizację społeczną, działania edukacyjne i rzecznicze domagały się realnych zmian w obszarze zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych.

Wieloletnie Ramy Finansowe UE (Multiannual Financial Framework)

FEDERA wzięła udział w konsultacjach publicznych dotyczących przyszłych wieloletnich ram finansowych Unii Europejskiej. W stanowiskach rzeczniczych organizacja wskazywała na konieczność systemowego uwzględnienia równości płci oraz praw seksualnych i reprodukcyjnych w unijnych priorytetach budżetowych.

Unijna dyrektywa antydyskryminacyjna

W 2025 roku FEDERA prowadziła intensywne i zakończone sukcesem działania rzecznicze na poziomie unijnym na rzecz utrzymania prac nad horyzontalną dyrektywą antydyskryminacyjną, podkreślając jej kluczowe znaczenie dla ochrony praw człowieka i równości w UE.

Inicjatywa *My Voice, My Choice*

Znaczną część działań międzynarodowych FEDERA poświęciła wsparciu Europejskiej Inicjatywy Obywatelskiej **My Voice, My Choice**, której celem jest wprowadzenie unijnego mechanizmu finansowania bezpiecznej i legalnej aborcji.

Przedstawicielki organizacji brały m.in. udział w wysłuchaniu w Parlamencie Europejskim.

CEDAW – List of Issues Prior to Reporting

We współpracy z Centre for Reproductive Rights FEDERA przygotowała dokument *List of Issues Prior to Reporting* dla Komitetu CEDAW, wskazujący kluczowe obszary naruszeń praw kobiet i praw reprodukcyjnych w Polsce wymagające szczególnej uwagi w procesie sprawozdawczym.

FIGO – oświadczenie w sprawie indukcji asystolii płodu

Światowa Federacja Ginekologii i Położnictwa (FIGO) opublikowała historyczne oświadczenie, w którym potwierdziła, że indukcja asystolii płodu jest procedurą medyczną i elementem standardowej opieki zdrowotnej, niewymagającym dodatkowych regulacji prawnych. Dokument ten stanowi istotny krok w kierunku destygmatyzacji opieki aborcyjnej i jest w części rezultatem wielomiesięcznych działań rzeczniczych FEDERY na forum międzynarodowym.

Atlasy Aborcyjny i Antykoncepcyjny

Członkinie FEDERY weszły w skład zespołów eksperckich dwóch kluczowych opracowań Europejskiego Forum Parlamentarnego na rzecz Praw Seksualnych i Reprodukcyjnych: „**Abortion Policy Atlas**” oraz „**Contraception Policy Atlas**”, wzmacniając obecność polskiej perspektywy eksperckiej w europejskich analizach polityk publicznych dotyczących praw reprodukcyjnych.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Publikacje edukacyjne i informacyjne

„POZNAJ SWÓJ CYKL. MIESIĄCZKA BEZ TAJEMNIC”

Publikacja edukacyjna powstała we współpracy z Fundacją Różowa Skrzyneczka przy wsparciu Fundacji im. Róży Luksemburg. Materiał w przystępny sposób wyjaśnia, czym jest miesiączka i jak przebiega cykl menstruacyjny, przedstawiając mechanizmy hormonalne oraz etapy cyklu w jasnym i zrozumiałym języku.

Omówiono typowe objawy towarzyszące menstruacji, takie jak zmiany w cyklu, ból, zmęczenie czy wahania nastroju, a także przedstawiono praktyczne informacje dotyczące dbania o zdrowie fizyczne i komfort w czasie miesiączki. Publikacja uwzględnia również zagadnienia związane z higieną menstruacyjną, dostępnymi środkami ochrony oraz sposobami radzenia sobie z codziennymi wyzwaniami związanymi z menstruacją, wspierając osoby miesiączkujące w zrozumieniu ich ciała i korzystaniu z rzetelnej wiedzy.

„OKRES OKOŁOMENOPAUALNY. GORAĆCE TEMATY, CHŁODNE PODEJŚCIE”

Publikacja edukacyjna przygotowana we współpracy z Fundacją Różowa Skrzyneczka w ramach Akademii Menstruacji poświęcona jest zmianom zachodzącym w organizmie w okresie okołomenopauzalnym, zarówno w wymiarze fizycznym, jak i psychicznym. Przedstawia podstawowe pojęcia, takie jak perimenopauza, menopauza i postmenopauza, oraz wyjaśnia związane z nimi procesy hormonalne i zdrowotne.

Materiał zawiera omówienie najczęstszych doświadczeń i wyzwań zdrowotnych oraz prezentuje dostępne formy wsparcia medycznego i nefarmakologicznego. Uwzględnia również zagadnienia płodności, antykoncepcji, zdrowia seksualnego i profilaktyki, podkreślając znaczenie regularnych badań oraz dostępu do rzetelnych informacji. Publikacja pełni funkcję narzędzia edukacyjnego wspierającego podejmowanie świadomych decyzji zdrowotnych.

„SZCZEPIONKA PRZECIWKO WIRUSOWI HPV – INWESTYCJA W ZDROWIE TWOJE I TWOICH BLISKICH”

Broszura edukacyjna poświęcona wirusowi HPV i profilaktyce nowotworowej. Publikacja w przystępny sposób wyja-

śnia, czym jest HPV, jak dochodzi do zakażenia i jakie mogą być jego konsekwencje zdrowotne, w tym ryzyko rozwoju nowotworów. Szczególny nacisk położono na szczepienia ochronne – ich skuteczność, bezpieczeństwo, schemat dawkowania oraz zasadność szczepienia niezależnie od wieku i wcześniejszych kontaktów seksualnych.

Materiał omawia również rolę regularnych badań profilaktycznych (cytologia, testy HPV) jako kluczowego elementu ochrony zdrowia. Broszura została opracowana w oparciu o aktualną wiedzę medyczną i stanowi narzędzie wspierające świadome decyzje zdrowotne oraz dostęp do rzetelnych informacji.

ULOTKA NA TEMAT PROFILAKTYKI HIV

Materiał informacyjny poświęcony jest farmakologicznym metodom profilaktyki zakażeń HIV oraz innych infekcji przenoszonych drogą płciową. Ulotka wyjaśnia różnice między PrEP (profilaktyką przedekspozycyjną), PEP (profilaktyką poekspozycyjną) oraz DoxyPEP (profilaktyką poekspozycyjną z wykorzystaniem doksycyliny), porządkując wiedzę na temat ich zastosowania, skuteczności i zasad bezpieczeństwa.

Publikacja zawiera podstawowe informacje dotyczące tego, kiedy i w jakich sytuacjach można skorzystać z poszczególnych form profilaktyki, jak wygląda schemat ich stosowania oraz gdzie szukać pomocy i dostępu do leczenia. Materiał podkreśla znaczenie świadomej profilaktyki, regularnego testowania oraz łączenia farmakologicznych metod ochrony z innymi strategiami dbania o zdrowie seksualne.

Grupa PONTON i warsztaty edukacyjne

Rok 2025 był ważnym momentem rozwoju Grupy PONTON – po latach powstała nowa strona internetowa, która porządkuje nasze działania, ułatwia dostęp do materiałów edukacyjnych i wzmacnia widoczność grupy w przestrzeni online. Równolegle do zespołu dołączyło pięć nowych osób, wnosząc do Grupy PONTON różnorodne doświadczenia, kompetencje i perspektywy.

Zespół tworzą osoby o różnych ścieżkach zawodowych i społecznych, co wzmacnia jakość działań edukacyjnych, poszerza zakres podejmowanych tematów i pozwala jeszcze lepiej odpowiadać na potrzeby osób, z którymi pracujemy. Rozwój zespołu i infrastruktury cyfrowej był istotnym krokiem w budowaniu stabilności i dalszego wzmacniania działań Grupy PONTON.

W 2025 roku Grupa PONTON przeprowadziła **40 warsz-**

tatów i zajęć edukacyjnych, w których wzięło udział blisko **500 osób**. Działania były skierowane do dzieci, młodzieży, młodych dorosłych, rodziców oraz kadry pracującej z młodymi osobami i dotyczyły m.in. rozwoju psychoseksualnego, relacji, zdrowia reprodukcyjnego, profilaktyki STI, świadomej zgody oraz bezpieczeństwa. Warsztaty realizowane były w różnych formach i kontekstach – w szkołach, placówkach wsparcia, organizacjach pozarządowych oraz na zaproszenie grup nieformalnych.

Rok 2025 był jednak dla działań edukacyjnych szczególnie wymagający. Wprowadzenie do szkół nowego przedmiotu – edukacji zdrowotnej – znacząco wpłynęło na zainteresowanie zewnętrznymi warsztatami z zakresu edukacji seksualnej. Wiele szkół ograniczyło współpracę z organizacjami pozarządowymi, zakładając, że nowy przedmiot wypełni lukę w tym obszarze. Jednocześnie wokół edukacji zdrowotnej i seksualnej narosła silna, negatywna narracja medialna, która przełożyła się na obawy dyrekcji, nauczycieli i rodziców przed podejmowaniem działań edukacyjnych w tym zakresie.

Z perspektywy Grupy PONTON szczególnie niepokojący był fakt, że edukacja zdrowotna – mimo zapowiedzi – w wielu szkołach nie zapewniła młodzieży realnego dostępu do rzetelnej, bezpiecznej i empatycznej wiedzy. Przedmiot jest nieobowiązkowy, nie wlicza się do średniej ocen i wymaga zgody rodziców, co w praktyce wyklucza z zajęć część młodych osób, często tych najbardziej potrzebujących wsparcia. Dodatkowo, na podstawie informacji od uczniów i uczennic oraz prowadzonych przez nas analiz, widoczny był problem braku przygotowania kadry do prowadzenia zajęć z zakresu zdrowia i seksualności w sposób odpowiadający realnym potrzebom młodzieży.

Mimo niesprzyjającego kontekstu społecznego i instytucjonalnego Grupa PONTON kontynuowała działania warsztatowe, odpowiadając na realne zapotrzebowanie tam, gdzie dostęp do edukacji był możliwy. Od ponad 20 lat program ten pozostaje jednym z nielicznych systemowych działań zapewniających młodemu osobom rzetelną edukację seksualną opartą na wiedzy naukowej, szacunku i bezpieczeństwie. Niezależnie od dalszych losów edukacji zdrowotnej w szkołach Grupa PONTON będzie kontynuować swoją pracę, stojąc na straży prawa młodych osób do wiedzy, zdrowia i bezpiecznego dorastania.

Warsztaty WenDo

Po raz kolejny w FEDERZE odbyły się **warsztaty z asertywności i samoobrony WenDo** skierowane do kobiet i osób socjalizowanych do roli kobiecej.

W tegorocznej edycji zrealizowano łącznie cztery dwudniowe warsztaty, które odbyły się dzięki wsparciu Fundacji im. Róży Luksemburg.

Warsztaty cieszyły się ogromnym zainteresowaniem – zgłosiło się dwukrotnie więcej osób, niż było dostępnych miejsc. Pokazuje to duże zapotrzebowanie na działania wzmacniające pewność siebie, sprawczość oraz umiejętność reagowania w sytuacjach zagrożenia.

Uczestniczki warsztatów tworzyły bardzo zróżnicowane grupy pod względem wieku (najmłodsza osoba miała 21 lat, najstarsza 67 lat), doświadczeń i sprawności – jedna z uczestniczek poruszała się z białą laską dla osób niewidomych. Pokazuje to, jak bardzo warsztaty WenDo są inkluzywne i wspierające kobiety niezależnie od doświadczeń życiowych czy poziomu sprawności, a przestrzeń warsztatowa FEDERY – możliwie dostępna.

Webinaria

W 2025 roku, we współpracy z Centrum Zdrowia FEDERA, z okazji międzynarodowej kampanii **16 Dni Przeciwko Przemocy ze Względu na Płeć**, zrealizowałyśmy cykl bezpłatnych webinarów edukacyjnych, w których wzięło udział ponad 50 osób. Spotkania skierowane były zarówno do osób indywidualnych, jak i do specjalistek i specjalistów pracujących w obszarze zdrowia, edukacji i wsparcia społecznego. Celem cyklu było zwiększenie wiedzy, świadomości i kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy, ochrony zdrowia oraz praw pacjenckich.

25 listopada odbyło się webinarium **„ABC tzw. pigułki gwałtu”**, prowadzony przez Justynę Krawczyk we współpracy z Kolektywem Chemia. Podczas spotkania omówiono substancje najczęściej wykorzystywane w przestępstwach seksualnych, ich działanie, możliwe objawy po zażyciu oraz sposoby reagowania w sytuacjach zagrożenia.

1 grudnia zrealizowane zostało webinarium **„Zdrowie intymne bez tajemnic: objawy, diagnostyka i profilaktyka”**, który poprowadziła lek. Karolina Lisek-Kubacka – lekarka w trakcie specjalizacji z chorób zakaźnych, zajmująca się leczeniem infekcji przenoszonych drogą płciową, chorób wątroby oraz medycyną podróży.

8 grudnia odbyło się webinarium **„Twoje prawa w gabinecie lekarskim – o prawach pacjentki w praktyce”**, prowadzony przez Kamilę Ferenc – adwokatkę, sędzię Trybunału Stanu oraz wiceprezeskę Fundacji FEDERA.

9 grudnia zrealizowane zostało webinarium **„Dostępna opieka – jak zapewnić realne wsparcie pacjentkom i pacjentom**

z niepełnosprawnościami”, prowadzony przez Emilię Koronę we współpracy z Fundacją Avalon. Spotkanie poświęcone było tworzeniu dostępnych i wspierających przestrzeni opieki zdrowotnej, w tym w obszarze zdrowia reprodukcyjnego.

PORADNICTWO I DZIAŁALNOŚĆ POMOCOWA

Telefon Zaufania

Telefon Zaufania Fundacji FEDERA od ponad trzech dekad stanowi stały punkt wsparcia dla osób poszukujących rzetelnych informacji i pomocy w obszarze zdrowia reprodukcyjnego, seksualności, relacji oraz zdrowia psychicznego. W 2025 roku dyżury Telefonu Zaufania odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach 16:00–20:00 (z wyjątkiem dni ustawowo wolnych) pod numerem **22 635 93 92**. Rozmowy są poufne, nie obowiązują na nie zapisy, a kontakt możliwy jest anonimowo, co pozwala na bezpieczne zgłaszanie nawet najbardziej wrażliwych problemów.

W ciągu minionego roku osoby eksperckie dyżurujące w Telefonie Zaufania przeprowadziły **ponad 1 200 rozmów**, co potwierdza niezmiennie wysokie zapotrzebowanie na niezależne, dostępne i empatyczne wsparcie. Telefon pełnił nie tylko funkcję informacyjną, lecz także interwencyjną i wspierającą emocjonalnie, szczególnie w sytuacjach kryzysowych związanych z ciążą, dostępem do świadczeń zdrowotnych, przemocą czy nagłym pogorszeniem stanu psychicznego.

Porad w ramach Telefonu Zaufania udzielały ginekolożki, farmaceutki, położne, psycholożki, seksuolożki oraz edukatorki i edukatorzy seksualni.

Telefon Zaufania działa przy Fundacji na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny FEDERA nieprzerwanie od **12 listopada 1991 roku**, pozostając jednym z najdłużej funkcjonujących niezależnych punktów wsparcia w obszarze zdrowia reprodukcyjnego w Polsce.

Statystyki:

Płeć	%
kobieta	64,3%
mężczyzna	35,3%
osoby spoza binarnego podziału płciowego	0,3%
Wiek	%

osoby powyżej 18. roku życia	92,9%
młodzież	6,8%
Charakter kontaktu	%
osoby dzwoniące po raz pierwszy	76,4%
osoby dzwoniące regularnie	23,6%
Tematy rozmów	%
ciąża i aborcja	52,7%
seksualność	21,1%
zdrowie	15,3%
psychologia	8,3%
antykoncepcja	12,3%
inne	7,6%
relacje	6,5%
LGBTQ+	2,7%
przemoc	2,3%
prawo	1,8%

Poradnictwo online

W 2025 roku FEDERA udzieliła wsparcia w ponad **3 800 sprawach dotyczących przerywania ciąży**. Wśród nich **ponad 900 interwencji** dotyczyło przypadków ciężkich wad płodu oraz zagrożenia zdrowia lub życia osoby w ciąży, które wymagały pilnego, wieloetapowego wsparcia informacyjnego, medycznego i organizacyjnego.

Interwencje te obejmowały m.in. przekazywanie rzetelnych informacji o obowiązujących przepisach prawa, możliwych ścieżkach postępowania medycznego, dostępnych placówkach oraz procedurach diagnostycznych, a także wsparcie w kontaktach z systemem ochrony zdrowia i reagowanie na odmowy świadczeń.

Ponad 2 900 spraw związanych było z niechcianą ciążą oraz poszukiwaniem informacji i wsparcia w dostępie do bezpiecznej aborcji, w tym poradnictwem mailowym i informacyjnym.

Interwencje dotyczące ciężkich wad płodu oraz zagrożenia życia lub zdrowia osoby w ciąży prowadzone były przede wszystkim telefonicznie, aby zapewnić szybki kontakt, ciągłość wsparcia oraz możliwość reagowania na zmieniającą się sytuację zdrowotną i organizacyjną. W tym celu przez cały rok działał **telefon interwencyjny FEDERY – 22 635 93 95**,

czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 10:00–17:00.

Równoległe osoby potrzebujące pomocy mogły kontaktować się z naszym zespołem poprzez adresy **info@federa.org.pl** oraz **ginekolozki@federa.org.pl**, na które odpowiadaliśmy regularnie przez cały rok.

Warto podkreślić, że rzeczywista liczba osób, które skorzystały z naszego wsparcia, była wyższa niż liczba bezpośrednich zgłoszeń – wiele osób korzystało również z informacji zawartych w artykułach, poradnikach i materiałach edukacyjnych publikowanych na stronie internetowej FEDERY, podejmując dalsze działania samodzielnie.

PROMOCJA I KOMUNIKACJA

W 2025 roku FEDERA prowadziła stałą i celową komunikację za pośrednictwem strony internetowej oraz mediów społecznościowych.

Komunikacja stała obejmowała informacje o ofercie pomocowej Fundacji, w tym dyżurach specjalistek zdrowia reprodukcyjnego, Telefonie Zaufania, bazie zaufanych lekarek i lekarzy oraz danych kontaktowych Fundacji. Oprócz tego publikowano treści o charakterze edukacyjnym i uświadamiającym.

Komunikacja celowa koncentrowała się na informowaniu opinii publicznej o działalności rzeczniczej FEDERY oraz na reagowaniu na bieżące wydarzenia społeczne i polityczne.

Ponadto wielokrotnie wypowiadaliśmy się dla mediów krajowych, takich jak TVN24, „Gazeta Wyborcza”, „Dziennik Gazeta Prawna”, Polsat News, „Vogue Polska”, TOK FM, Program Trzeci Polskiego Radia, Radio Nowy Świat, Radio ZET, Onet, WP.pl, Mediaplanet czy Ofeminin, a także dla mediów zagranicznych, w tym BBC, „Le Monde”, Deutsche Welle, „Wiener Zeitung”, Reuters, Euractiv i innych.

Czatbotka Maja

W lutym 2025 roku Fundacja FEDERA uruchomiła na stronie internetowej nową funkcjonalność – czatbotkę „**Maję**”, która odpowiada na pytania z zakresu zdrowia reprodukcyjnego przez całą dobę, korzystając z bazy wiedzy przygotowanej przez zespół Fundacji. Jej premierze towarzyszyła kampania wizerunkowa.

Wlepki z przykładowymi dialogami w trzech językach (polskim, angielskim i ukraińskim) zostały wysłane wraz z innymi materiałami promocyjnymi FEDERY do 130 osób w całej Polsce.

Kampania promocyjna czatbotki w mediach społecznościowych FEDERY odbywała się we współpracy z popularnymi twórczyniami: Julią Kamińską, „Panią od feminatywów” oraz Tosią Kopyt.

Projekt był również szeroko omawiany w mediach, m.in. w „Wysokich Obcasach”, TVP Info, „Krytyce Politycznej”, TOK FM oraz „Vogue Polska”.

„Maja” jest dostępna na stronie federa.org.pl oraz w aplikacji **Signal** (po dodaniu kontaktu: czatbotkamaja.91).

Kampania promująca czatbotkę była obecna także w przestrzeni publicznej – na billboardach i nośnikach reklamowych w komunikacji miejskiej w wielu miastach w Polsce, m.in. w Elku, Raławicach, Puławach, Siedlcach, wendoh, Mielcu, Lubaczowie, Przemyślu i Koszalinie. Informacje o projekcie pojawiały się również w lokalnych mediach, takich jak „Gazeta Lubuska”, „Echo Dnia”, „Kurier Lubelski”, „Dziennik Bałtycki”, „Dziennik Łódzki”, „Dziennik Polski”, „Express Bydgoski”, „Głos Wielkopolski”, „Nowości Toruńskie”, „Gazeta Współczesna”, „Gazeta Nowiny” oraz w ogólnopolskim wydaniu „Gazety Wyborczej”.

W 2025 roku około **1 300 osób** weszło w dialog z „Mają”. Projekt zwiększył dostępność rzetelnych informacji, stając się istotnym narzędziem komunikacji i wsparcia.

Media społecznościowe

Fundacja FEDERA komunikowała się ze swoimi odbiorcami przede wszystkim za pośrednictwem platform Facebook i Instagram, a także publikowała materiały w serwisie YouTube.

Facebook w 2025 roku osiągnął:

- 5,8 mln wyświetleń
- 136 947 interakcji z treściami
- 153 544 odwiedzin profilu
- 3 595 nowych obserwujących

Instagram osiągnął:

- 2,2 mln wyświetleń
- 1 132 768 zasięgu
- 39 472 interakcji z treściami
- 43 442 odwiedzin profilu
- 5 235 nowych obserwujących

YouTube:

- 4 610 wyświetleń materiałów
- 214 godzin oglądania
- 41 nowych subskrybentów
- 70,4 tys. wyświetleń miniatur

W 2025 roku key visual materiałów promocyjnych Fundacji został dostosowany do aktualnych wymogów platformy Meta, co wiązało się z przeprojektowaniem szaty graficznej tak, aby była bardziej czytelna i responsywna.

Newsletter

Rok 2025 przyniósł rozwój narzędzi mailingowych, petycji oraz fundraisingu. Między 1 stycznia a 31 grudnia 2025 roku do naszej bazy mailingowej dołączyło **11 376 osób**.

W tym czasie wysłałyśmy **55 mailingów**, które zostały otwarte **84 983 razy**.

2 406 osób podjęło działania wskazane w wiadomościach (np. podpisanie petycji lub wsparcie finansowe Fundacji).

Nasze petycje podpisało **38 036 osób**, w tym:

- petycja o uniewinnienie dr. n. med. Jarosława Górnickiego – 25 560 osób,
- wsparcie dla dr Gizeli Jagielskiej – 7 011 osób,
- poparcie dla edukacji seksualnej w szkołach – 2 821 osób,
- sprzeciw wobec braku dostępu do aborcji w Polsce – 2 644 osoby.

W 2025 roku **1 290 osób** wsparło finansowo działalność FEDERY za pośrednictwem narzędzia Lunda Donate.

Współprace

Z okazji Walentynek nawiązałyśmy współpracę ze **Szmat Składem**, w ramach której powstały cztery projekty koczków „pomocowych” autorstwa Zarii Mielińskiej, dedykowanych Fundacji. 15% ze sprzedaży każdego egzemplarza było przeznaczane na wsparcie działań statutowych FEDERY. Współpracy towarzyszyła kampania „Szmat Skład × FEDERA”, obejmująca sesję produktową, wizerunkową sesję zdjęciową oraz materiały w mediach społecznościowych.

PARTNERSTWA, WSPÓŁPRACE I MATRONATY

Partnerstwa międzynarodowe

DOŁĄCZENIE DO SIECI SEXSENSE

W 2025 roku FEDERA dołączyła do międzynarodowej sieci **SexSense**, zrzeszającej organizacje działające na rzecz rzetelnej, opartej na wiedzy naukowej edukacji seksualnej w Europie. Członkostwo w sieci umożliwia wymianę doświadczeń, dostęp do wspólnych zasobów oraz współpracę przy tworzeniu standardów i narzędzi edukacyjnych. Udział FEDERY w SexSense wzmacnia międzynarodowy wymiar działań Fundacji oraz wspiera rozwój jakości edukacji seksualnej w Polsce w oparciu o europejskie dobre praktyki.

WSPÓŁPRACA Z AMAZE

W 2025 roku FEDERA dołączyła do grona partnerów **AMAZE** – międzynarodowej organizacji tworzącej nowoczesne materiały wideo z zakresu edukacji seksualnej dla dzieci i młodzieży. Partnerstwo to umożliwia korzystanie z zasobów edukacyjnych AMAZE oraz ich adaptację do polskiego kontekstu językowego i kulturowego. Współpraca wspiera rozwój dostępnych, atrakcyjnych i rzetelnych narzędzi edukacyjnych wykorzystywanych w działaniach FEDERY, Grupy PONTON oraz projektach skierowanych do młodych osób.

Partnerstwa eksperckie

KONFERENCJA POLSKIEGO TOWARZYSTWA SEKSUOLOGICZNEGO „SEKSUOLOGIA 2025”

W grudniu FEDERA została organizacją partnerską konferencji Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego **„Seksuologia 2025”**, jednego z najważniejszych wydarzeń naukowych w obszarze seksuologii w Polsce. Konferencja zgromadziła specjalistów i specjalistki z zakresu seksuologii, psychologii, medycyny i zdrowia publicznego, tworząc przestrzeń do wymiany wiedzy, doświadczeń i aktualnych wyników badań. Partnerstwo FEDERY podkreślało znaczenie perspektywy praw reprodukcyjnych, dostępności usług zdrowotnych oraz edukacji seksualnej opartej na wiedzy naukowej w debacie eksperckiej i praktyce klinicznej.

Matronaty

X OGÓLNOPOLSKA STUDENCKA KONFERENCJA SEKSUOLOGICZNA

W maju FEDERA objęła matronatem **X Ogólnopolską Studencką Konferencję Seksuologiczną** organizowaną przez Studenckie Koło Naukowe Seksuologii i Psychologii Klinicznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Wydarzenie miało charakter naukowo-edukacyjny i było skierowane do studentów, doktorantów oraz lekarzy z całej Polski. Program konferencji obejmował panele poświęcone m.in. seksualności osób i grup narażonych na dyskryminację oraz współczesnym wyzwaniom w obszarze zdrowia seksualnego. Matronat FEDERY wpisywał się w działania na rzecz wzmacniania rzetelnej edukacji seksuologicznej oraz dialogu między środowiskiem akademickim a organizacjami społecznymi.

III OGÓLNOPOLSKA NAUKOWO-SZKOLENIOWA KONFERENCJA KNS APS „BEZPIECZNY SEKS DLA KAŻDEGO”

FEDERA udzieliła matronatu **III Ogólnopolskiej Naukowo-Szkoleniowej Konferencji KNS APS „Bezpieczny seks dla każdego”**, poświęconej edukacji seksualnej, seksualności osób z grup mniejszościowych oraz profilaktyce infekcji przenoszonych drogą płciową. Wydarzenie miało charakter naukowo-edukacyjny i było skierowane do osób przygotowujących się do pracy w obszarze zdrowia psychicznego, edukacji i wsparcia społecznego. W ramach współpracy Fundacja dzieliła się wiedzą ekspercką oraz przekazała materiały edukacyjne wspierające promocję rzetelnej, inkluzywnej edukacji seksualnej podczas wydarzenia.

KAMPANIA EDUKACYJNA „IMMUNOLOGIA” – MEDIA-PLANET

FEDERA objęła matronatem ogólnopolską kampanię edukacyjną **„Immunologia”**, realizowaną przez Mediaplanet, poświęconą profilaktyce zdrowotnej i zwiększaniu świadomości społecznej w zakresie chorób autoimmunologicznych. Kampania koncentrowała się na znaczeniu wczesnego wykrywania zaburzeń zdrowotnych, w tym problemów z tarczycą, oraz na odpowiedzialnym podejściu do dbania o zdrowie. W ramach współpracy materiały kampanii były dystrybuowane m.in. w **Centrum Zdrowia FEDERA**, wspierając dostęp do rzetelnej informacji zdrowotnej dla osób korzystających z usług Fundacji.

Współprace w mediach społecznościowych

W 2025 roku FEDERA współdzieliła treści i działania informacyjne z licznymi organizacjami partnerskimi, m.in.

z Fundacją Różowa Skrzyneczka, Fundacją Avalon, inicjatywą europejską My Voice, My Choice, Fundacją Widzialne, Kolektywem Chemia, Fundacją Edukacji Społecznej, Polskim Towarzystwem Zdrowia Seksualnego i Reprodukcyjnego, Socjalnym Kongresem Kobiet, Stowarzyszeniem Pomocy i Interwencji Społecznej, Fundacją Panoptykon, a także z ASTRA Network, Centrum Zdrowia FEDERA, Grupą PONTON i Wielką Koalicją za Równością i Wybo-rem. Współprace te wzmacniały zasięg działań informacyjnych i edukacyjnych oraz umożliwiały wspólne reagowanie na bieżące wyzwania w obszarze praw człowieka, zdrowia reprodukcyjnego i edukacji seksualnej.

CENTRUM ZDROWIA FEDERA

Rok 2025 był pierwszym pełnym rokiem operacyjnej działalności **Centrum Zdrowia FEDERA** – pierwszej w Polsce placówki medycznej prowadzonej samodzielnie przez organizację pozarządową, otwartej we wrześniu 2024 roku.

Ubiegły rok był dla CZF czasem intensywnego rozwoju, budowania stabilnych fundamentów organizacyjnych oraz umacniania pozycji na lokalnym rynku usług medycznych. Priorytetem było zwiększanie dostępności usług oraz doskonalenie oferty medycznej tak, aby odpowiadała na realne potrzeby pacjentek i pacjentów, w szczególności osób z grup wrażliwych. Rozwijaliśmy zintegrowany model opieki obejmujący konsultacje ginekologiczne, opiekę przed- i poaborcyjną, antykoncepcję i planowanie rodziny, diagnostykę i leczenie infekcji przenoszonych drogą płciową (STI), profilaktykę HIV (PrEP i PEP), a także wsparcie psychologiczne, seksuologiczne i psychiatryczne.

Istotnym elementem pierwszego pełnego roku działalności była również rekrutacja personelu medycznego oraz budowanie zespołu specjalistek i specjalistów. Funkcjonowanie w warunkach ograniczonej dostępności lekarek i lekarzy na rynku oraz wysokiej konkurencji wymagało konsekwentnych działań rekrutacyjnych i organizacyjnych. W 2025 roku udało się pozyskać kluczowe specjalistki, w tym specjalistkę psychiatrii, ginekolożkę-endokrynolożkę oraz ginekolożkę-onkolożkę. Jednocześnie proces budowania zespołu pozostaje jednym z głównych obszarów rozwoju Centrum w kolejnych latach. Równolegle doskonaliliśmy procedury operacyjne, w tym standardy obsługi pacjentek i pacjentów, systemy ochrony danych, mechanizmy safeguarding oraz wewnętrzne procesy administracyjne. Miniony rok był czasem testowania, optymalizacji i porządkowania modelu pracy – zarówno w obszarze medycznym, jak i organizacyjnym.

Oferta i skala działalności

Centrum Zdrowia FEDERA oferuje zintegrowane usługi obejmujące:

- opiekę ginekologiczną;
- konsultacje przed- i poaborcyjne;
- antykoncepcję i planowanie rodziny;
- profilaktykę HIV (PrEP i PEP);
- testowanie i leczenie STI;
- wsparcie psychologiczne i psychiatryczne.

Szczególną uwagę CZF poświęca osobom, które z różnych powodów nie korzystają z publicznego systemu ochrony zdrowia – m.in. z powodu barier językowych, braku ubezpieczenia, obawy przed dyskryminacją lub wcześniejszych negatywnych doświadczeń w kontakcie z systemem medycznym.

W 2025 roku Centrum odwiedziło **1 531 pacjentek i pacjentów**, podczas **2 607 wizyt**.

- 1 888 wizyt ginekologicznych
- 31 wizyt endokrynologicznych
- 273 wizyty w zakresie profilaktyki i leczenia STI
- 62 konsultacje psychologiczne
- 353 konsultacje psychiatryczne
- 85 aplikacji wkładek domacicznych
- 252 recepty na antykoncepcję hormonalną
- 674 badania cytologiczne
- 158 szczepień przeciwko HPV

Z usług Centrum skorzystało **471 pacjentek i pacjentów z grup wrażliwych**, w tym osoby w kryzysie bezdomności, osoby doświadczające przemocy, osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunki, osoby LGBTQ+ oraz pacjentki z doświadczeniem migracji.

- 20% wszystkich pacjentek stanowiły osoby poniżej 25. roku życia
- 23% wszystkich pacjentek stanowiły osoby z doświadczeniem migracji

32% pacjentek powróciło na kolejną wizytę w 2025 roku, co wskazuje na budowanie relacji opartej na zaufaniu oraz postrzeganie Centrum jako miejsca stałej opieki.

Model mieszany wizyt płatnych i bezpłatnych umożliwił utrzymanie szerokiego dostępu do usług przy jednoczesnym budowaniu stabilnych podstaw funkcjonowania Centrum.

Zespół medyczny i organizacja pracy

W 2025 roku zespół Centrum obejmował:

- 4 ginekolożki i ginekologów
- 1 ginekolożkę-onkolożkę
- 1 ginekolożkę-endokrynolożkę

- 2 psychiatrów
- 2 lekarzy STI
- 7 pielęgniarek
- 1 psycholożkę
- 1 psycholożkę-seksuolożkę
- 15 doradczyń i doradców testowania STI

Rekrutacja personelu medycznego pozostaje jednym z największych wyzwań rozwojowych Centrum. Niedobór lekarzy w Polsce oraz konkurencyjny rynek pracy wpływają na tempo zwiększania dostępności konsultacji. Jednocześnie zespół regularnie uczestniczy w szkoleniach, w tym z zakresu pracy z grupami wrażliwymi oraz aktualnych standardów zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych.

Komunikacja i widoczność

Od czerwca 2025 roku monitorowano ruch na stronie internetowej CZF przy wykorzystaniu Google Analytics:

- **8 600** aktywnych użytkowniczek i użytkowników
- **23 000** wyświetleń strony

Media społecznościowe wygenerowały łącznie **ponad 3 miliony wyświetleń treści** oraz niemal **23 tysiące kliknięć w link do strony**.

Najskuteczniejszym kanałem pozyskiwania pacjentek i pacjentów okazała się platforma **ZnanyLekarz** – 67% pacjentek wskazało w ankietach, że właśnie tam znalazło informacje o Centrum.

Partnerstwa i współpraca

Centrum Zdrowia FEDERA rozwijało stałą współpracę z organizacjami wspierającymi:

- **młodzież w kryzysie bezdomności,**
- **kobiety w kryzysie bezdomności,**
- **kobiety doświadczające przemocy,**
- **uchodźczynie i uchodźców oraz migrantki i migrantów,**
- **osoby pracujące seksualnie.**

Szczególnie istotnym partnerem jest **Fundacja Edukacji Społecznej**, która od samego początku istnienia CZF prowadzi w nim swój **Punkt Konsultacyjno-Diagnostyczny**. PKD oferuje szybkie, anonimowe i bezpłatne testy w kierunku infekcji przenoszonych drogą płciową. Integracja punktu testowego z działalnością Centrum pozwala zapewnić kompleksową opiekę w jednym miejscu oraz skrócić ścieżkę diagnostyczną.

Od czerwca do końca grudnia 2025 roku, w ramach projektu dotyczącego HIV realizowanego we współpracy z **Eltton John AIDS Foundation** i **Plan International Poland** oraz przy zaangażowaniu Fundacji Edukacji Społecznej, w Centrum Zdrowia FEDERA przetestowano 832 osoby w kierunku HIV, HCV i kiły. Projekt skierowany był przede wszystkim do osób uchodźczych z Ukrainy, a jedną z jego kluczowych grup docelowych są mężczyźni mający seks z mężczyznami. Wśród osób testowanych znaczną część stanowiły kobiety, w tym m.in. osoby pracujące seksualnie.

Standardy bezpieczeństwa i ochrona danych

Centrum działa w oparciu o rozbudowany **system safeguarding** obejmujący:

- Kodeks Etyczny,
- Politykę Safeguarding,
- Procedurę antymobbingową i antydyskryminacyjną,
- Standardy ochrony małoletnich,
- System skarg i informacji zwrotnej.

W 2025 roku przeprowadzono **audyt zgodności z RODO** oraz wdrażano procedury reagowania na incydenty i naruszenia danych. Personel uczestniczył również w szkoleniach z zakresu ochrony danych i cyberbezpieczeństwa.

W 2025 roku nie wpłynęła żadna skarga ze strony pacjentek, pacjentów ani personelu.

ASTRA NETWORK

Rok 2025 był dla sieci **ASTRA** okresem intensywnych działań w wyjątkowo trudnym kontekście politycznym dla praw seksualnych i reprodukcyjnych (SRHR) w Europie Środkowo-Wschodniej, Azji Centralnej oraz na poziomie globalnym. Narastający regres demokratyczny, wzrost wpływów ruchów anty-gender, kurcząca się przestrzeń dla społeczeństwa obywatelskiego oraz chroniczne niedofinansowanie ruchów feministycznych znacząco wpłynęły na warunki działania organizacji w regionie.

W tym kontekście ASTRA umocniła swoją rolę jako jedyna regionalna sieć skoncentrowana wyłącznie na SRHR w Europie Środkowo-Wschodniej i Azji Centralnej, dbając o to, by doświadczenia i potrzeby regionu były obecne w debatach europejskich i globalnych. Rok 2025 przyniósł zarówno sukcesy rzecznicze, jak i istotne inwestycje w rozwój sieci oraz jej potencjału strategicznego.

Kontekst i wyzwania

Działania ASTRA w 2025 roku koncentrowały się wokół odpowiedzi na:

- nasilające się ataki na dostęp do bezpiecznej i legalnej aborcji,
- systemową przemoc wobec kobiet oraz brak skutecznej ochrony prawnej,
- represje wobec aktywistek i organizacji społeczeństwa obywatelskiego,
- rosnący wpływ globalnych trendów anty-choice, w tym konsekwencji polityki USA,
- pogłębiające się nierówności w finansowaniu ruchów SRHR.

ASTRA odpowiadała na te wyzwania poprzez działania rzecznicze, inicjatywy solidarnościowe, produkcję wiedzy oraz wzmacnianie współpracy regionalnej.

Działania rzecznicze i solidarnościowe

Na początku roku ASTRA zwróciła uwagę na sytuację kobiet w Kazachstanie, wskazując na współwystępowanie przemocy domowej, dyskryminacji systemowej oraz braku skutecznych mechanizmów ochrony prawnej. Działania te wpisywały się w szersze inicjatywy na rzecz zwiększania widoczności problemów SRHR w Azji Centralnej.

W kolejnych miesiącach sieć reagowała na represje wobec społeczeństwa obywatelskiego w Serbii, publikując wspólne

stanowiska europejskich organizacji alarmujące o prześladowaniach aktywistów i aktywistek.

Istotną interwencją był apel o przywrócenie telemedycyny w zakresie aborcji farmakologicznej w Mołdawii. Stanowisko ASTRA zostało poparte przez **ponad 500 sygnatariuszy** – aktywistów, ekspertów i organizacji społeczeństwa obywatelskiego – pokazując zdolność sieci do skutecznej mobilizacji regionalnej.

ASTRA reagowała również na rozwój sytuacji na Łotwie, gdzie pojawiła się propozycja wypowiedzenia **Konwencji Stambulskiej**. Wspólne stanowisko solidarnościowe sieci wzywało do ochrony praw kobiet oraz przestrzeni obywatelskiej w regionie.

Sieć zabierała również głos w sprawie:

- ograniczania przestrzeni obywatelskiej na Węgrzech (w tym zakazu Budapest Pride),
- aktywności ruchów anty-choice w Polsce,
- zagrożeń dla praw kobiet w innych krajach regionu.

Na poziomie globalnym ASTRA opublikowała analizę **„Trump’s Second Term: A Global Crisis for Reproductive Rights”**, wskazującą na potencjalny wpływ polityki USA na wzmocnienie anty-gender backlash w Europie i poza nią.

Wpływ na polityki UE i obecność międzynarodowa

W 2025 roku ASTRA aktywnie uczestniczyła w procesach politycznych na poziomie Unii Europejskiej. Sieć przedstawiła rekomendacje w ramach konsultacji dotyczących **Strategii UE na rzecz Równości Płci 2026–2030**, wzmacniając obecność perspektywy SRHR.

ASTRA uczestniczyła także w kampanii na rzecz utrzymania **EU Equal Treatment Directive**. W wyniku presji organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym ASTRY, Komisja Europejska wycofała się z planów porzucenia dyrektywy.

Strategiczna wizyta rzecznicza w Brukseli, zorganizowana we współpracy z **European Women’s Lobby**, wzmocniła relacje z partnerami, w tym z **Europejskim Forum Parlamentarne na rzecz Praw Seksualnych i Reprodukcyjnych** oraz **IPPF European Network**.

ASTRA była również obecna na najważniejszych forach międzynarodowych, oraz na **69. sesji Komisji ds. Statusu Kobiet w siedzibie ONZ w Nowym Jorku, International Conference on Family Planning 2025** w Bogocie, gdzie panel ekspercki ASTRY został zaprezentowany podczas spotlight session.

Produkcja wiedzy

Produkcja wiedzy pozostaje jednym z kluczowych filarów działań ASTRA. W 2025 roku sieć:

- promowała raport Dalan Fund **„Where Is the Money for Movements?”**, ujawniający niedofinansowanie ruchów feministycznych w regionie CEECCNA,
- była partnerem **„European Abortion Policies Atlas 2025”**, wnosząc bazę danych opracowaną we współpracy z organizacjami członkowskimi,
- publikowała analizy dotyczące prawa aborcyjnego i nierówności w dostępie do usług,
- wydała cztery regionalne biuletyny SRHR.

Sieć rozpoczęła także współpracę z **Dalan Fund**, prowadząc kampanię komunikacyjną dotyczącą finansowania ruchów SRHR w regionie CEECCNA **„A Choice That Matters”**.

Rozwój sieci

W 2025 roku sieć ASTRA powiększyła się o następujące organizacje:

- **Doctors for Choice Malta**,
- **Tajik Family Planning Association** (TFPA) z Tadżykistanu,
- **Women’s Issues Information Centre** (WIIC) z Litwy,
- **National Council for Gender Equality** (NCGE) z Macedonii Północnej.

Sieć wzmocniła również współpracę międzynarodową, dołączając do **SexSense Network**.

Governance i rozwój instytucjonalny

W 2025 roku ASTRA odnowiła swoje struktury zarządcze. Do Advisory Board dołączyła Erika Schmidt, a rada rozpoczęła prace nad nową strategią sieci, planowaną do finalizacji w pierwszym kwartale 2026 roku.

W czerwcu w Krakowie odbył się coroczny **zjazd organizacji członkowskich** sieci ASTRA. Spotkanie poświęcone było erozji przestrzeni obywatelskiej, ruchom anty-gender oraz przyszłym priorytetom sieci. Podczas spotkania nagrano serię wywiadów z członkiniami sieci, które posłużą do stworzenia filmu dokumentalnego planowanego na 2026 rok.

Równolegle rozpoczęto prace nad **strategią rzeczniczą oraz strategią badawczą** ASTRA Network, przygotowywanymi przy udziale organizacji członkowskich. Proces ten ma na celu wzmocnienie spójności działań sieci oraz zwiększenie jej wpływu na poziomie regionalnym, europejskim i globalnym.

WIELKA KOALICJA ZA RÓWNOŚCIĄ I WYBOREM

W 2025 roku do Wielkiej Koalicji za Równością i Wyborem (WKRW) dołączyły trzy nowe inicjatywy: **Toruński Strajk Kobiet**, **Matki na Granicę** oraz **Międzynarodowe Stowarzyszenie Odważne Kobiety**. Dzięki temu koalicja zrzesza obecnie **ponad 130 inicjatyw i organizacji** działających na rzecz praw kobiet, dostępu do aborcji oraz równości.

W kwietniu w Warszawie odbył się VII Zjazd Wielkiej Koalicji za Równością i Wyborem. W dwudniowym wydarzeniu wzięło udział kilkadziesiąt osób reprezentujących organizacje członkowskie z Polski i zagranicy współtworzące koalicję. Podczas zjazdu dyskutowano o aktualnej sytuacji praw kobiet w Polsce, w szczególności o dostępie do aborcji i antykoncepcji w kontekście majowych wyborów prezydenckich. Uczestniczki przygotowały także hasła do akcji internetowej wyrażającej wsparcie dla **dr Gizeli Jagielskiej**. W programie zjazdu znalazły się również panele dyskusyjne z udziałem zaproszonych ekspertek i eksperta: ginekolożki **Anny Orawiec**, adwokatki **Kamili Ferenc**, **Joli Gawędy** z Fundacji Feminoteka oraz **Joanny Pietrusiewicz** z Fundacji Rodzić po Ludzku. Zwieńczeniem wydarzenia była wizyta uczestniczek w Centrum Zdrowia FEDERA – pro-pacjentckiej, proaborcyjnej placówce medycznej prowadzonej przez Fundację w centrum Warszawy. Organizacja zjazdu była możliwa dzięki współpracy z **Fundacją im. Róży Luksemburg**.

Działania Wielkiej Koalicji za Równością i Wyborem były również regularnie promowane za pośrednictwem mediów społecznościowych, strony internetowej oraz listy mailingowej, co wspierało widoczność działań FEDERY oraz organizacji zrzeszonych w koalicji.

SPRAWY WEWNĘTRZNE FUNDACJI

W 2025 roku Fundacja kontynuowała działania ukierunkowane na zapewnienie zgodności realizowanych aktywności z obowiązującymi przepisami prawa oraz na doskonalenie wewnętrznych procesów organizacyjnych.

W szczególności, w związku z rozwojem narzędzi cyfrowych, działania te dotyczyły obszaru **ochrony danych osobowych oraz cyberbezpieczeństwa**. Obejmowały one również szkolenia dla pracowników Fundacji, mające na celu wzmocnienie świadomości i kompetencji zespołu w tym zakresie.

Procesy wewnętrzne dotyczyły także bieżącej obsługi prawnej działań statutowych Fundacji, w tym prowadzonej przez nią działalności leczniczej.

Równolegle podejmowałyśmy inicjatywy wspierające rozwój zespołu, w tym **superwizję indywidualną i grupową**, które służyły wzmocnianiu jakości działań Fundacji oraz dobrostanu pracowników i współpracowniczek.

